

TIKKURILAN SILKKITEHDAS

Lausunto teollisuusrakennuksista 15.06.1998

Heikki Pyykkö

VANTAA

102/600/1998

22.4.1998

A s k o O y j K i i n t e i s t ö t
Finlaysoninkatu 4 C
P L 33101 T a m p e r e

Asia: Lausunto Vantaan kaupungin ns. Tikkurilan Silkin
teollisuusrakennuksista
(kaupunginosa 61/Tikkurila, kortteli 105, tontti nro 3)

Viite: Lausuntopyyntönne / Petri Olkinuora

Lausunto: Heikki Pyykkö

1. Taustaa

Vuonna 1933 perustettu Tikkurilan Silkki Oy, alkuperäiseltä nimeltään Suomen Silkkiteollisuus Oy, edusti maassamme uutta tekstiiliteollisuuden alaa, joka perustui selluloosapohjaisen keinokuitulangan käyttöön.

Jo 1800-luvun lopulla keskieurooppalaisen kemian teollisuuden piirissä oli kehitelty ja patentoitu menetelmiä keinokuitulangan valmistamiseksi selluloosasta. Keinokuidusta valmistetun "tekosilkin" eli säterin ja siitä edelleen kehitettyjen tuotteiden kysyntä oli 1930-luvulle tultaessa voimakkaasti kasvavaa, myös Suomessa. Kansainvälisillä markkinoilla teollisuudenalaa hallitsivat maailmanlaajuiset kartellit.

2. Tikkurilan silkkitehdas

Tikkurilan silkkitehdas pyrki vastaamaan lisääntyvään tuontiin kotimaisilla tuotteilla. Se ei kuitenkaan valmistanut tekosilkkilankaa, vaan kutoi kankaita aluksi ulkomailta tuoduista - myöhemmin myös kotimaisista - tekokuitulangoista. Kankaita värjättiin ja painettiin omassa tehtaassa.

Tehtaan tuotanto oli aloitettu pääkaupungissa, tiloissa, joissa ei ollut laajentumisen mahdollisuutta. Jo vuonna 1934 tehdas aloitti vaiheittaisen siirtymisen Helsingin pitäjän Tikkurilaan, jossa hyvien liikenneyhteyksien ja värjäyksessä tarvittavan veden ohella oli käytettävissä kasvavan talousalueen nuorta työvoimaa.

Tehdas rakennettiin *kolmessa vaiheessa*. Ensimmäinen rakennusvaihe ajoittui 1930-luvun jälkipuoliskon taloudellisen nousun aikaan. Toinen, edellistä mittavampi rakennusvaihe, vuosina 1950-56, liittyi sen sijaan ns. "Korean boomin". Kolmannessa rakennusvaiheessa - tehtaan omistajan vaihduttua - pyrittiin ajanmukaistamaan tuotantoa ja tuotantorakennuksia vuosina 1963-65.

Maamme tekstiiliteollisuuden keskittymisen myötä Tikkurilan silkkitehtaan perusteellisuus lopetettiin kuitenkin jo vuonna 1977. Tehtaan tiloissa jatkoi tuotantoa mm. lipputehdas. Vapautuneita tiloja ruvettiin vähitellen vuokraamaan eri alojen pienyrittäjille. Nykyisin silkkitehtaan tiloissa on kymmeniä vuokralaisia.

3. Tehdasalue nykyisissä kaavoissa

Tehdasalue on vuoden 1992 *yleiskaavassa* merkitty keskustatoimintojen alueeksi, jolla sallitaan myös asumista.

Vuonna 1983 vahvistetussa *asemakaavassa* alue kuuluu konttori-, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeseen. Kaavan mukainen tontin rakennusoikeus on 13.500 kem².

4. Silkkitehtaan ensimmäinen rakennusvaihe vv. 1934-38
(Liite 1)

Silkkitehtaan siirtyminen pääkaupungin Aleksis Kiven kadulta Helsingin maalaiskunnan Tikkurilaan oli alusta pitäen suunnitelmallista. Kutomon aloitettua toimintansa vuonna 1933 ryhdyttiin heti suunnittelemaan uutta värjäämörakennusta, jota varten oli ostettu noin neljänneshehtaarin suuruinen tontti Tikkurilasta, Östersundomiin johtavan tien (nykyinen Kuriiritie) varrelta. Tulevan värjäämön kannalta oli oleellista, että tonttiin kuului kapea maakaistale, joka ulottui Keravanjoen rantaan. Joesta saataisiin värjäämön tarvitsema vesi.

Tälle tontille, nykyisen tehdasalueen koillisnurkkaan valmistui vuonna 1934 kaksikerroksinen tiilirunkoinen tehdasrakennus (T 1). Sen ulkoseinät oli rakennettu teräsbetonisille anturaperustuksille ilman paalutuksia. Väli-pohja oli teräsbetoninen ylälaattaholvi, jota kantoi ulkoseinien ohella katon harjan linjassa kulkeva pilaririvi. Toisen kerroksen rakenne oli samoin pilari-palkkirakenne, mutta yläpohjana oli betonilaatan asemesta palkkien varaan tehty puurakenne. Palkisto kantoi samalla vesikattoa. Värjäämö oli pienen teollisuusrakennuksen perustyyppi, jossa yksinkertaisella ja halvalla rakenteella saatiin monikäyttöistä ja hyvin valaistua tilaa. Rakennuksen päädyissä tiilimuurauksen tavanomainen porrastus peitti taakseen harjakaton muodon.

Värjäämörakennuksen lounaisnurkkaan liittyi sen pieni, mutta oleellinen siipirakennus: höyrypannuhuone, jossa kehitettiin kankaiden värjäysprosessin ja talon lämmityksen käyttämä höyry. Alkuperäisen höyrypannuhuoneen savupiippu näkyy v.1938 otetussa valokuvassa (liite 4), jossa etualalla on juuri valmistunut uusi höyryvoimalaitos savupiippuineen, Kappale alkuperäistä höyrypannuhuonetta on vieläkin osana tätä rakennusta (T 5). Molemmat piiput on myöhemmin purettu.

Höyryä käytettiin siis rakennusten lämmitykseen sekä kankaan painamisen, värjäyksen ja kuivauksen eri vaiheissa. Polttoaineena oli kivihiili, pulavuosina halot. Tuotannon varsinaiset koneet toimivat sen sijaan alusta

pitäen sähkömoottoreilla

Uuden värjäämön oli suunnitellut tehtaan rakennuspäällikkö, saksalaissyntyinen Hermann Kues, monitaitoinen mies, joka sittemmin suunnitteli kaikki tehtaan 1930-luvun rakennukset -osan myöhempiäkin - noudattaen pääpiirteittäin edellä kuvattua rakennustapaa.

Tehtaan laajentaminen jatkui keskeytyksittä koko kolmekymmenluvun. Värjäämön jälkeen valmistui tehtaan kutomo (T 2) erillisenä rakennuksena nykyisen Kuriiritien varteen vuonna 1935, jolloin tuotanto pääsi kokonaisuudessaan muuttamaan Tikkurilaan. Vielä samana vuonna kutomoa jatkettiin (T 3) nykyisen Silkipolun kulmaan asti. Rakennuksen päätyyn tehtiin pieni tehtaan myymälä (liitekuva 5). Kuvasta näkyvät rakennuksen ja silloisen maantien korkeussuhteet: ensimmäisen kerroksen ikkunapenkki on lähes puolitoista metriä maantien tason yläpuolella. Nykyisin katu kulkee ikkunapenkin tasolla! (liitekuva 6)

Vilkkain rakennusvuosi oli v.1938. Värjäämön ja kutomon välinen kapeikko ylitettiin toisen kerroksen tasolla. (T 4). Yhdyssillan alapuolinen käytävä toimi tehtaan porttina aina 1950-luvun alkuun saakka. Portin paikka erottuu vieläkin tehtaan julkisivun muurauksessa. Samana vuonna valmistuivat vielä ns. vanha höyryvoimalaitos (T 5) savupiippuineen, sekä värjäämön laajennus (T 6) tontin joen-puoleiselle rajalle sekä Silkipolun suuntainen tuotantorakennus (T7). Rakentamisessa noudatettiin samaa yksinkertaista ja taloudellista rakentamistapaa kuin aikaisemminkin. Vuodelle 1939 kaavailut laajennukset jäivät kuitenkin toteuttamatta.

Kaikki ensimmäisen vaiheen tehdasrakennukset toteutettiin rakennuspäällikkö Hermann Kuesin suunnitelmien ja rakennelaskelmien mukaan "omatoimisesti", ilman varsinaisia rakennusurakoitsijoita.

5. Tehtaan toinen rakennusvaihe vv. 1950-1957
(Liite 2)

Sodan jälkeen tehdas jatkoi toimintaansa entisissä tiloissa. Rakentaminen oli lamassa. Vuonna 1946 valmistui joen rantaan pieni pumppuasema (T 8).

Taloudellisen toiminnan elpyessä 1950-luvulla rakentaminen jatkui. Ensimmäisenä valmistui painamon laajennus (T9) v.1950 Rakennustoimisto Konstruktorin suunnittelemana ja urakoimana. Vuonna 1951 valmistui tehtaan suurin rakennushanke, viisikerroksinen uusi kutomo (T10). Kutomorakennuksen suunnitteli Matti Finellin arkkitehtitoimisto, rakennesuunnittelusta ja urakoinnista vastasi Rakennusliike A.Eriksson.

Tässä vaiheessa tehtaan vanha rakennuspäällikkö Kues sai vielä muuttaman pienehkön rakennustehtävän, joissa hän käytti 1930-luvun rakennustapaa ja - menetelmiä: anturaperustusta ilman paalutusta ja omatoimista rakentamista. Vuonna 1951 valmistui tontin kaakkoiskulmaan yksikerroksinen tiilinen varastorakennus (T 11) ja kahta vuotta myöhemmin sen jatkeeksi kaksikerroksinen varasto ja painamon laajennus (T 14), joka kaiken lisäksi ulotettiin edellisen varastorakennuksen (T 11) päälle korottamalla se kaksikerroksiseksi. Korotusosan liikuntasäili jätettiin tekemättä, mikä myöhemmin ilmeni julkisivumuutoksen repeäminä korotusosan molemmien puolin.

Kaikissa Matti Finellin suunnittelemissa rakennuksissa oli edelleen tiilestä muuratut ulkoseinät ja teräsbetoniset runkorakenteet. Rakennukset oli perustettu puupaalujen varaan.

Näillä periaatteilla rakennettiin myös keskeisesti sijaitseva uusi pannuhuone "voimakeskus" (T 12), joka valmistui v.1952 sekä laajennettiin uutta kutomoa v.1954 (T 15).

Vuonna 1955 saatiin vielä aikaan uudisrakennus T 17 (raakakangasvarasto, tarkastamo ja leikkaamo), joka seuraavana vuonna yhdistettiin sillalla

vasta valmistuneeseen kutomon laajennukseen (T 15). Ajanmukainen vedenpuhdistamo (T 19) valmistui vanhan pumppuaseman viereen v. 1956.

6. Kolmas rakennusvaihe (Liite 3)

Tehtaan kolmas rakennusvaihe ajoittuu vuoteen 1964, jolloin uudet omistajat pyrkivät rationalisoimaan tuotantoa rakentamalla kokonaan uuden värjäämön aputiloihin. Rakennuksen alta purettiin v. 1938 valmistunut vanhimman värjäämön laajennus (T 6), jonka paikalle pystytettiin teräsbetonipaalujen varaan uudelle värjäämölle entisiin tehdassaleihin verrattuina avarammat tilat sekä viereen kokonaan uusi teräsbetonirunkoinen teollisuushalli (T 22). Rakennuksen suunnittelusta vastasi insinööritoimisto Magnus Malmberg.

7. Rakennuskannan merkittävimmät muutokset

Tikkurilan Silkin rakennuskannassa tapahtuneet muutokset voidaan jakaa kolmeen ryhmään: tehtaan laajenemisvaiheessa tehdyt muutokset, toiminnan päättymisen jälkeiset muutokset ja ulkopuolisten toimenpiteiden aiheuttamat muutokset.

Tehtaan laajentuessa jouduttiin entisiä tiloja muuttamaan ja osia niistä purkamaan tuotantoprosessin edellyttämällä tavalla. Pyrkimyksenä oli kokonaisuuden kannalta taloudellisimman lopputuloksen saavuttaminen.

Rakennettaessa uutta höyryvoimakeskusta v. 1938 purettiin osa vanhimpaan värjäämöön sisältyneestä höyrypannuhuoneesta, mutta jätettiin siitä osa uuden voimakeskuksen rakenteiksi.

Näkyvä muutos oli 1950-luvulla tehtaan alkuperäisen portin sulkeminen Kuriiritielle ja uuden rakentaminen Silkipolulta tehtaan alueelle, koska 1950-luvun rakentamisen myötä koko tuotannon painopiste oli sirtynyt ton

tin keskiosaan.

Rakennettaessa uusinta värjäämöö vuonna 1964, purettiin siis koko aikaisempi, vuodelta 1938 peräisin ollut värjäämö. Rakennustöitä varten avattiin uudisrakennuksen ja vanhan höyryvoimakeskuksen (T5) väliin kapea kuja. Uudisrakennuksen pihan puoleisista seinistä jouduttiin tekemään muusta koordinaatistosta poiketen vinoja, todennäköisesti siksi, että uudisrakennus oli helpompi paaluttaa puretun rakennuksen seinälinjojen ulkopuolelle.

Silkkitihtaan toiminnan päättymisen jälkeen merkittävin - ja maisemassa näkyvin - muutos oli tehtaan savupiipun purkaminen 1980-luvun lopulla. Käyttämättömänä rapautuvalle piipulle ei siinä vaiheessa nähty muuta vaihtoehtoa. Asemakaava ei piippua suojellut.

Tehtaan sisätiloissa ei juuri tapahtunut merkittäviä muutoksia ennen kuin uusimman värjäämön tilat muutettiin yksityiseksi päiväkodiksi vuosina 1997-98. Lopputulos osoittaa, miten joustavia ja monikäyttöisiä vanhat teollisuustilat ovat. Tämä ei ole outoa, koska teollisuustilojen rakentajien perimmäisenä tarkoituksena oli alusta pitäen saada aikaan vankkarakenteista, paloturvallista, hyvin valaistua ja neutraalia tilaa, joka ottaisi vastaan sellaisetkin tuotantoprosessin muutokset, joita tiloja rakennettaessa ei vielä osattu ennakoida.

Ulkopuolisista tekijöistä aiheutuvista muutoksista on merkittävin - ja valitettavin - Kuriiritien pinnan nostaminen nykyiseen korkeuteensa, jolloin Tehtaan vanhimman osan pääjulkisivu näyttää maan sisään vajonneelta. Itse asiassa rakennuksen tässä osassa on koko ajan tapahtunut hienoista painumista, koska perustuksia ei rakentamisen ensi vaiheissa paalutettu. Kuriiritien ajoneuvoliikenne lienee osaltaan vaikuttanut rakennusten painumiseen, mistä viime vuosien ajalta on mittaustulokset. Perustusten painumisen osuus rakennuksen "vajoamiseen" on kuitenkin vain n.5%.

Vuodelta 1938 olevat valokuvat osoittavat, miten ryhdikkäästi silkkitihtaan rakennukset sijaitsivat silloisessa väljässä ympäristössä. Rakennukset oli

suunniteltu ja rakennettu hyvän rakennustavan mukaan tuntuvasti maantien pinna yläpuolelle. Tällä hetkellä viereisen kadun pinta hipoo ensimmäisen kerroksen ikkunoiden vesipeltejä!

Nykyinen tilanne on kaiken lisäksi rakenteellisesti virheellinen, koska tiiliulkoseinän alaosat ovat pysyvästi maakosteudelle alttiit. Kaupunkikuvallisesti Silkkitehtaan nykyinen asu Kuriiritielle on ympäristövaurio. Jalkakäytävän tason laskeminen rakennuksen kohdalla ei muuta tilannetta tässä suhteessa: jo kadun toiselta puolelta katsottaessa rakennus on edelleen "polvi-aan myöten savessa".

Tapahtunutta ei voi ymmärtää muuten kuin sitä taustaa vasten, että rakennuksia on tien pintaa korotettaessa pidetty joka tapauksessa purettavina.

8. Rakennusten vaurioista

Kuriiritien rakennusten toteuttamisesta monessa vaiheessa ja perustusten vähittäisestä painumisesta johtuu, että rakennusten välipohjissa on aaltolua ja ulkoseinissä muutamien paikoin halkeamia, jotka kaikki johtuvat perustusten laskeutumisesta.

Sama painumisilmiö on havaittavissa myös rakennusryhmän kaakkoiskulman 1950-luvun varistorakennuksissa (T 11 ja 14), joiden perustuksia ei myöskään paalutettu. Rakennukset ovat ilmeisesti painuneet koko olemassaolonsa ajan, ja painuminen jatkuu edelleen. Painumamittauksia on vain viimeisiltä vuosilta, mutta rakennusten tiiliseinien vaurioista voi päätellä rakennusten kokonaispainuman olevan ainakin 200 mm. Painumat ilmenevät selvimmin rakennusten Keravanjoen- puoleisen julkisivun yläosassa ja rakennusten T14 ja T17 välisessä porttikäytävässä (liite 7). Rakennuksia vaiheittain toteutettaessa ei tehty kaikkia asianmukaisia liikuntasauvoja, mikä on lisännyt tiilijulkisivujen halkeamista.

Muilta osin tehdasrakennusten vauriot rajoittuvat vuosikorjausten laiminlyönneistä johtuviin julkisivujen rapautumisiin yms. Nämä vauriot ovat ha-

9. Rakennusryhmän arvoista

Tikkurilan Silkin teollisuusrakennusten joukossa ei ole rakennustaiteen helmiä. Niiden suunnittelijat eivät olleet erityisen tunnettuja eikä niissä käytetty poikkeuksellisia rakenteellisia ratkaisuja. Kaikki rakennukset tehtiin aikoinaan palvelemaan tuotantoa, ts. ne rakennettiin prosessin kuoreksi tavoitteena saada aikaan teollisuustilaa, jossa tuotanto voisi mahdollisimman pitkään laajeta.

Silkkitehtaan rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo onkin pääasiassa koko alueen yhtenäisyydessä ja siinä Helsingin pitäjän varhaisen teollistumisen historiassa, joka tehtaan vaiheisiin sisältyy. Näiden arvojen sisäistäminen ja niihin liittyvien rakennusten mahdollinen säilyttäminen ovat ennen kaikkea kuntalaisten itsensä parhaiten arvioitavissa.

Rakennusten arvo on myös niiden käyttökelpoisuudessa, minkä jo mainittu päiväkodin tilojen kunnostus on osoittanut: käyttökelpoista, valoisaa tilaa on saatu aikaan halvoin kustannuksin, kun rakennuksen ja tilojen käyttö on oikein valittu.

Käytännöllisesti katsoen koko tehtaan 1950-luvun rakennuskanta olisi sellaisenaan valmis taloudellisesti käyttöön kunnostettavaksi, edellyttäen jälleen, että rakennuksiin sijoitetaan niihin sopivia uusia toimintoja. Vieläpä edellä mainitut tontin kaakkoiskulman kaksikerroksiset tiilirakennuksetkin olisivat edelleen käyttökelpoiset, mikäli niiden perustukset olisi aikoinaan paalutettu.

Keskeisesti sijaitsevat vanha ja uusi voimakeskus ovat kokonaisuuden kannalta tärkeitä, ja kuntosu puolesta yhtä käyttökelpoiset kuin muutkin rakennukset.

Rakennusryhmän vanhimmassa osassa, Kuriiritien varressa joudutaan

vaikeamman ongelman eteen: Tehtaan vanhimmat - ja tältä osin arvokkaimmat rakennukset - jatkavat painumistaan, eivätkä ne ole nykyisessä asussaan kaupunkikuvalle eduksi. Tulisiko rakennukset kaikesta huolimatta säilyttää vai purkaa ja korvata uusilla?

10. Ehdotuksia toimenpiteiksi

Ehdotukset tähtäävät Silkkitehtaan alueen rakennusryhmän yhtenäisyyden säilyttämiseen, sen käyttökelpoisen rakennuskannan käyttöön ottamiseen ja rajoitettuun uudisrakentamiseen, jonka tavoitteena on - käyttökelpoisten tilojen rakentamisen ohella- ennen kaikkea rakennusryhmän arvokkaaksi kokemani yhtenäisyyden vaaliminen ja Tikkurilan keskustan kaupunkikuvan kohentaminen Silkkitehtaan alueen osalta. Toimenpiteet olisivat seuraavat:

** Pääosa alueen nuoremasta rakennuskannasta - 1950-60- luvuilla rakennetut osat- otetaan käyttöön kunnostamalla tilat niihin sopiville toimintoille ottaen huomioon alueen keskeinen sijainti. Kunnostettavien rakennusten piiriin luetaan myös vuodelta 1946 peräisin oleva pumppuasema. (T 8).*

** Alueen kaakkoiskulmassa sijaitsevat kaksikerroksiset varistorakennukset (T11 ja T14) puretaan ja korvataan uudella, sijaintinsa, mittasuhteittensa ja rakennusmateriaaliensa puolesta kokonaisuuteen hyvin sopivalla rakennuksella. Samalla tulisi tutkia mahdollisuutta siirtää uudisrakennusta joelle päin tontin rajalle.*

** Kuriiritien ja Silkipolun vanhojen tehdasrakennusten anturaperustukset vahvistetaan uusien paalutuksien, jolloin rakennusten painuminen saadaan loppumaan. Paalutusta varten rakennusten vesikatot ja niiden yläpohjat jouduttaneen suurelta osin rikkomaan, tarvittavien paalujen määrä on huomattava.*

Rakennuksia tuskin pystytään nostamaan "maan alta" katutasoon. Sen sijaan tulisi harkita niiden päämassojen taitavaa korottamista yhdellä kerroksella kaupunkikuvan kohentamiseksi. Korottaminen on taloudellisesti perusteltua, jos perustusten paalutus joka tapauksessa tehdään., koska paalutus kantaa saman tien myös lisäkerroksen. Lisäkerros antaisi vastaavasti lisäperusteita paalutuksen tekemiselle. Toteutuksen onnistumisen edellytyksenä on, että korotus suunnitellaan pitäen silmällä alueen yhtenäisyyden säilyttämistä.

* Mikäli tontille rakennetaan maanalaisia tiloja, niiden ilmanvaihtoa varten voitaisiin rakentaa tiilestä muurattu piippu käyttäen hyväksi Silkkitehtaan puretun savupiipun säilyneitä perustuksia.

* Alueella voimassa oleva asemakaava rajoittaa määräyksillään nykyisiin rakennuksiin soveltuvien toimintojen valintaa. Kaavaa tulisikin muuttaa siten, että esim. palvelujen sijoittaminen rakennuksiin olisi mahdollista.

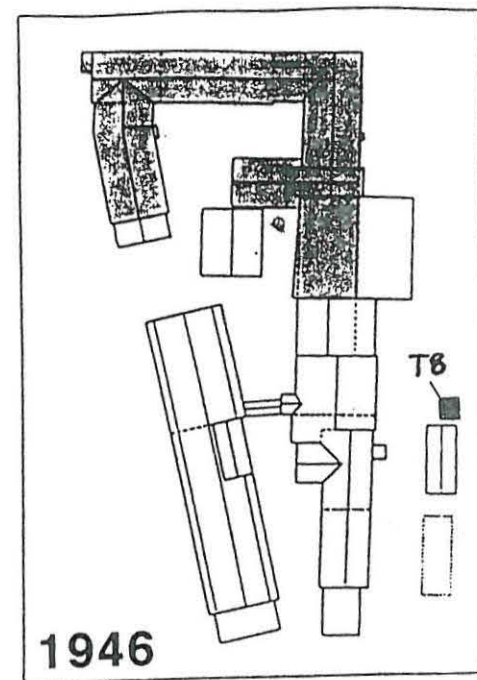
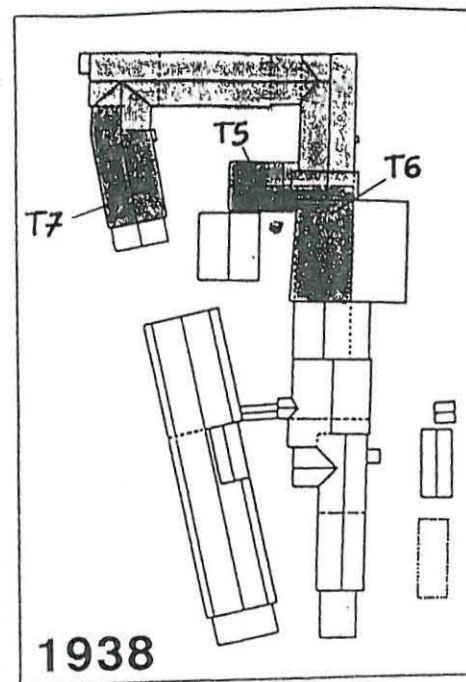
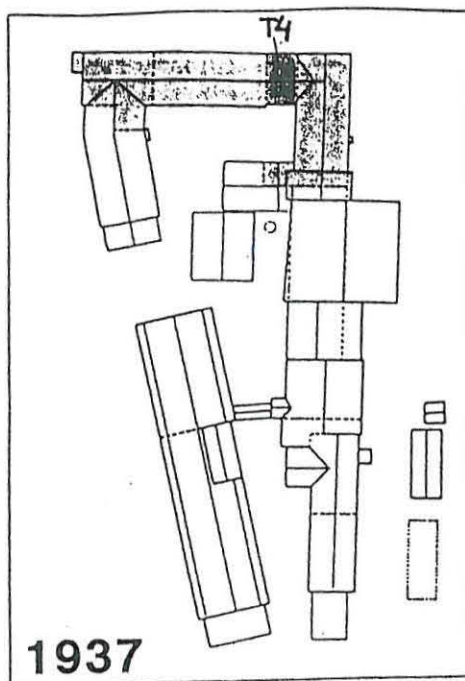
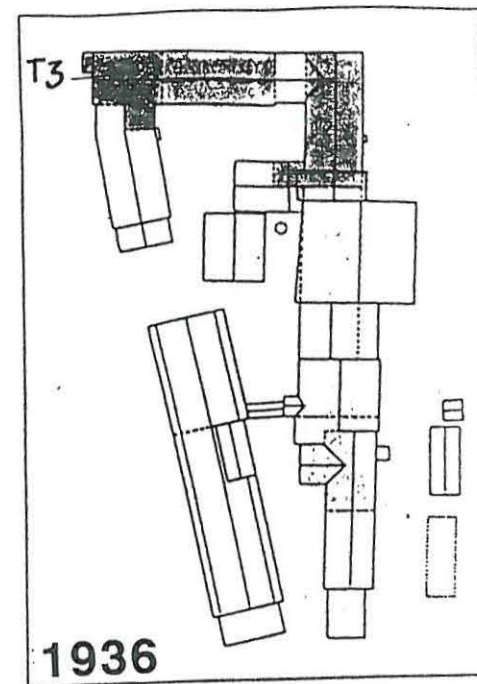
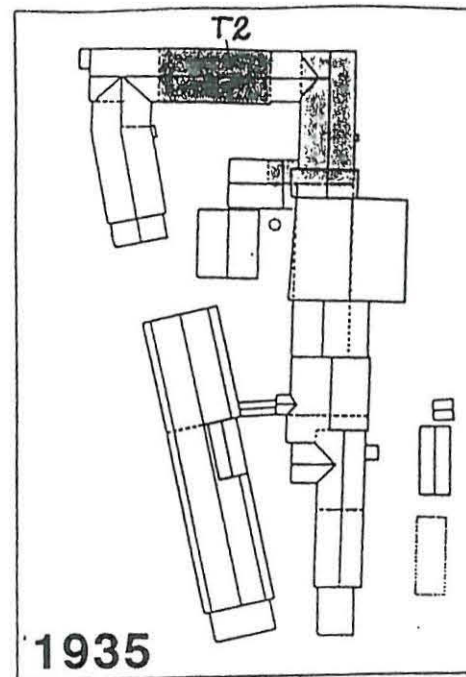
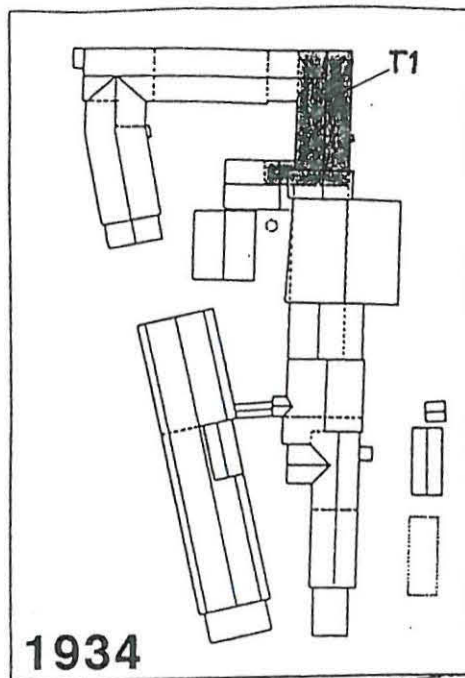
Helsingissä, 15.06.1998

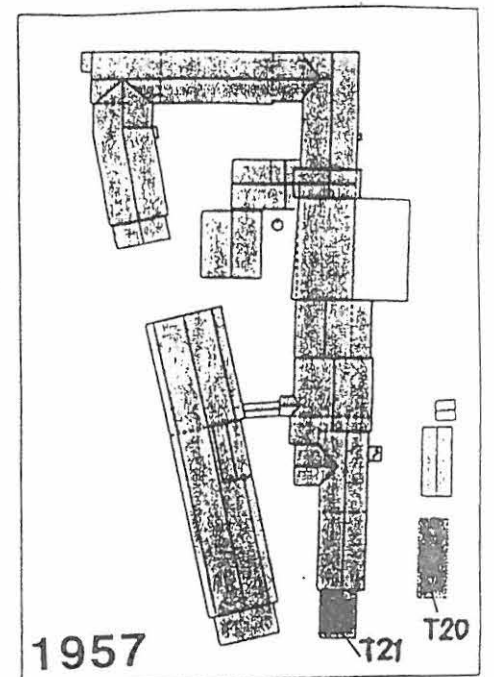
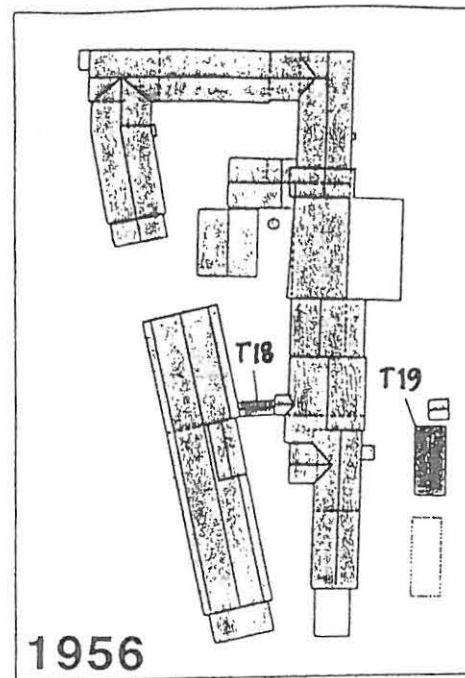
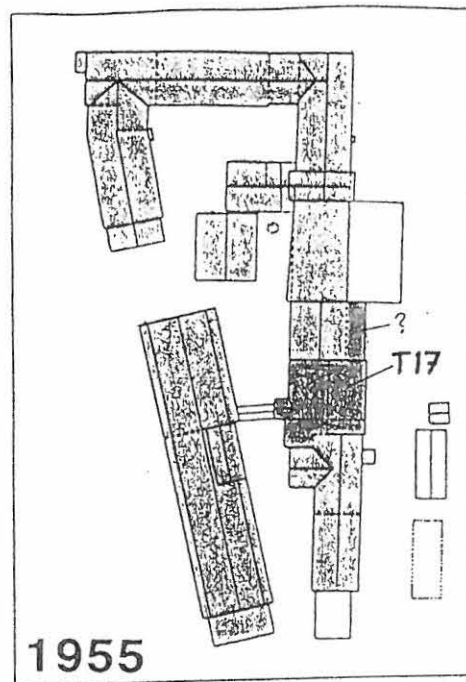
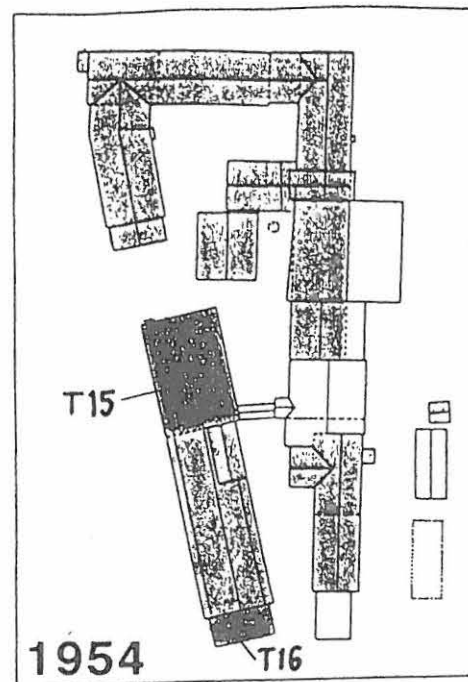
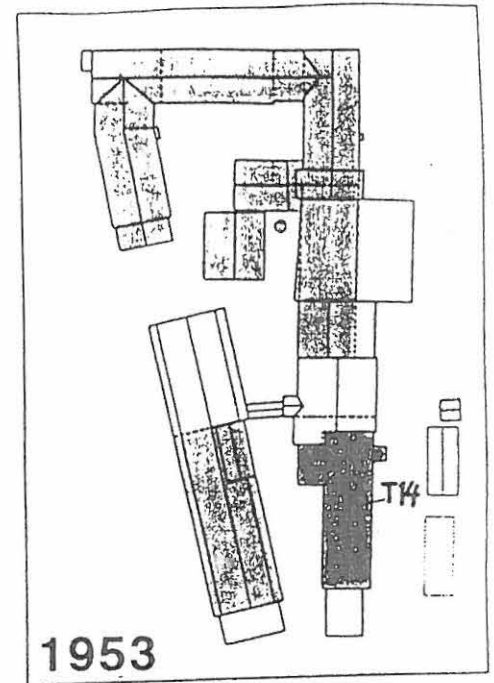
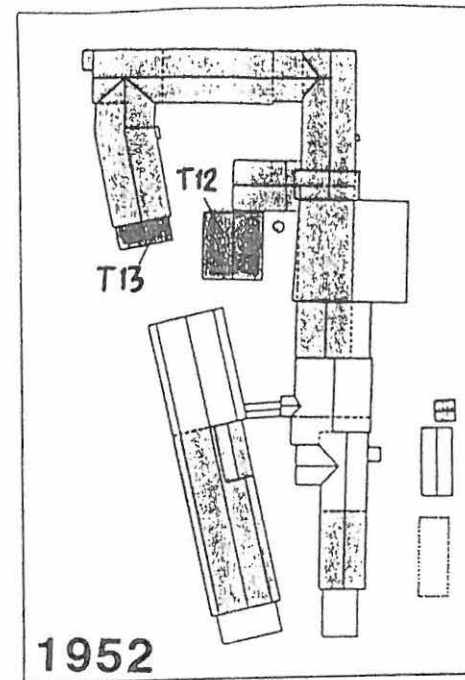
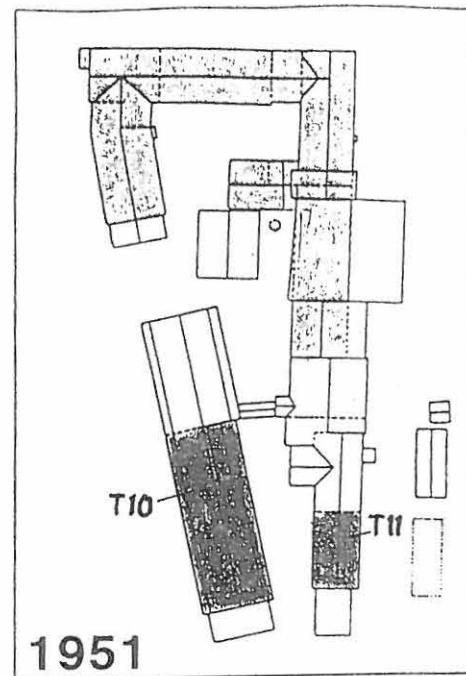
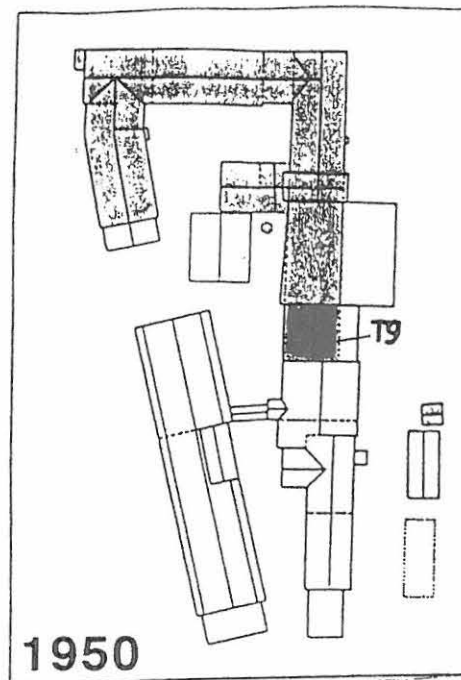

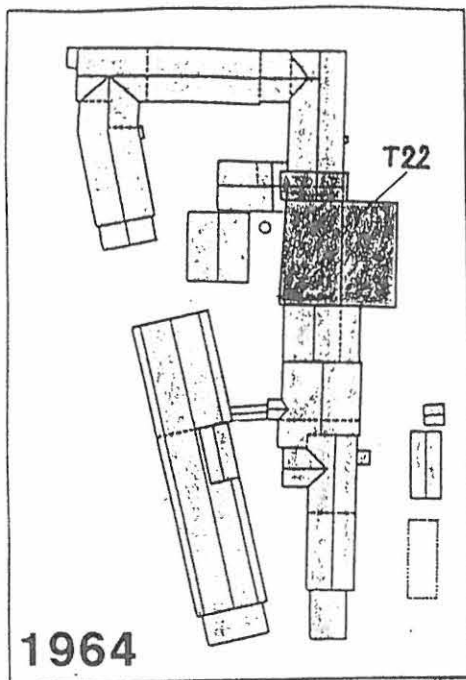
Heikki Pyykkö
arkkitehti-SAFA

Pyykkö & Saarelma Oy

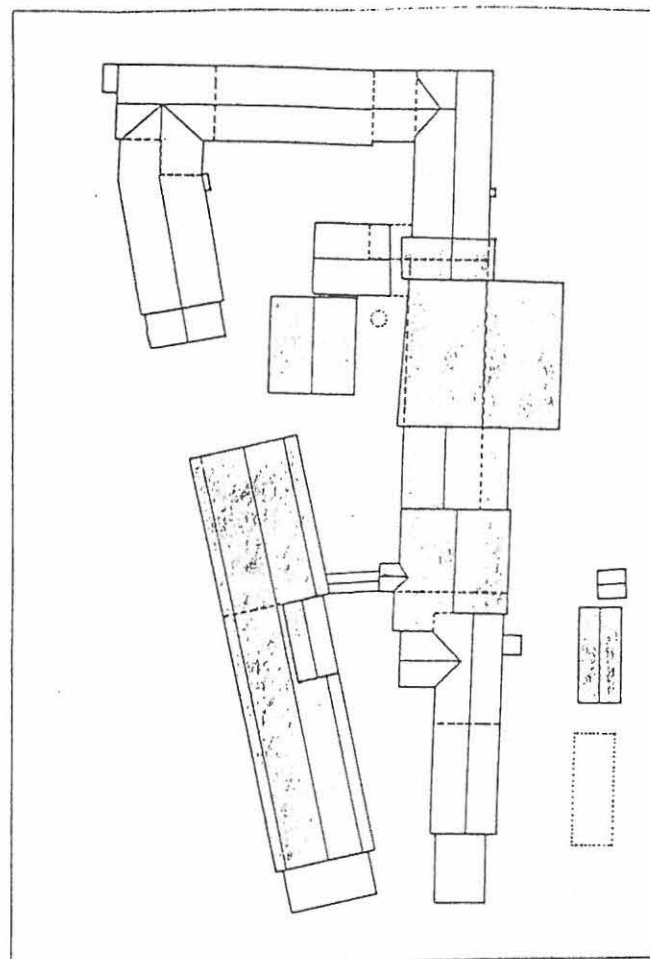
Limingantie 8
00550 Helsinki
puh. 797 050

Tikkurilan Silkkitehtaan kolmas rakennusvaihe vuonna 1964

Rakennusten suunnittelijat, erilaiset perustamistavat, ja rakentaminen:

Insin. Herman Kues:

- * Anturaperustukset ilman paalutusta
- * Omatoiminen rakentaminen

Arkkite. Matti Finell ja

Rak.tsto A.Eriksson:

(T 7:ssä Rak.tsto .Konstruktor)

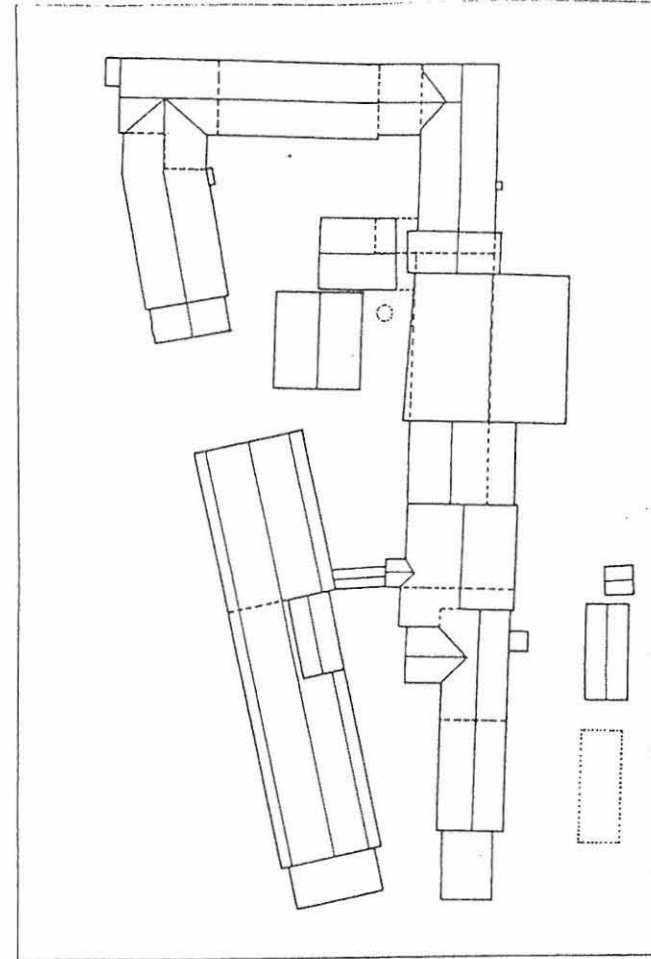
- * Puupaalutus, urakoitsija rakentajana

Ins. tsto Magnus Malmberg ja

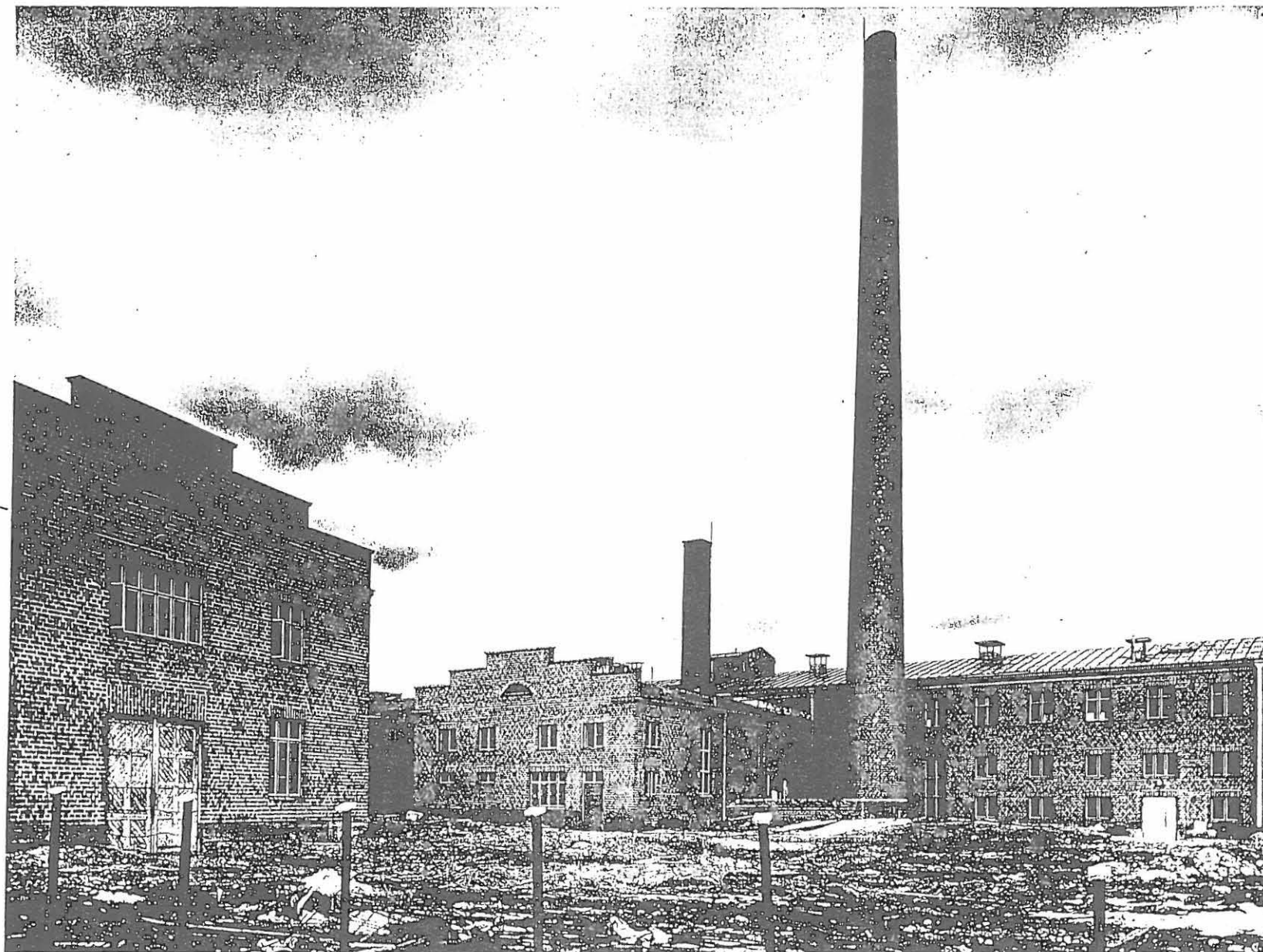
Rak.tsto A.Eriksson

- * Teräsbetonipaalutus, urakoitsija rakentajana

Rakennukset, joiden perustuksissa on todettu painumia

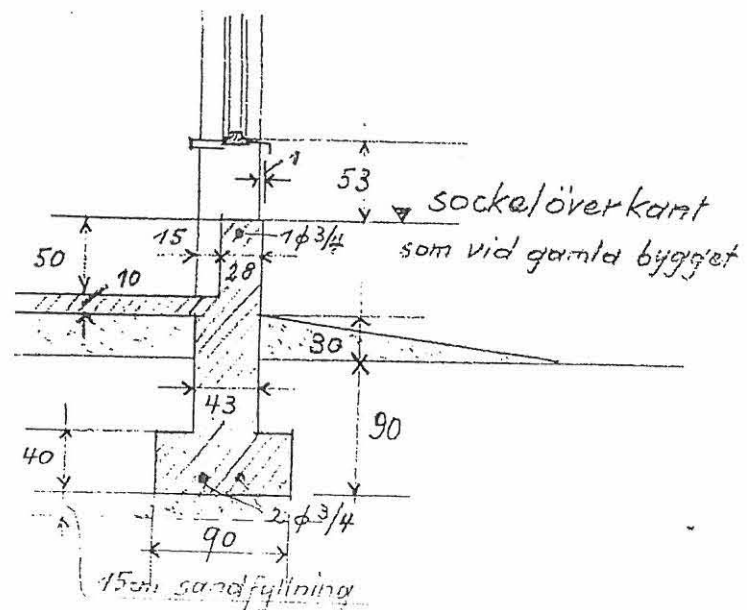
17

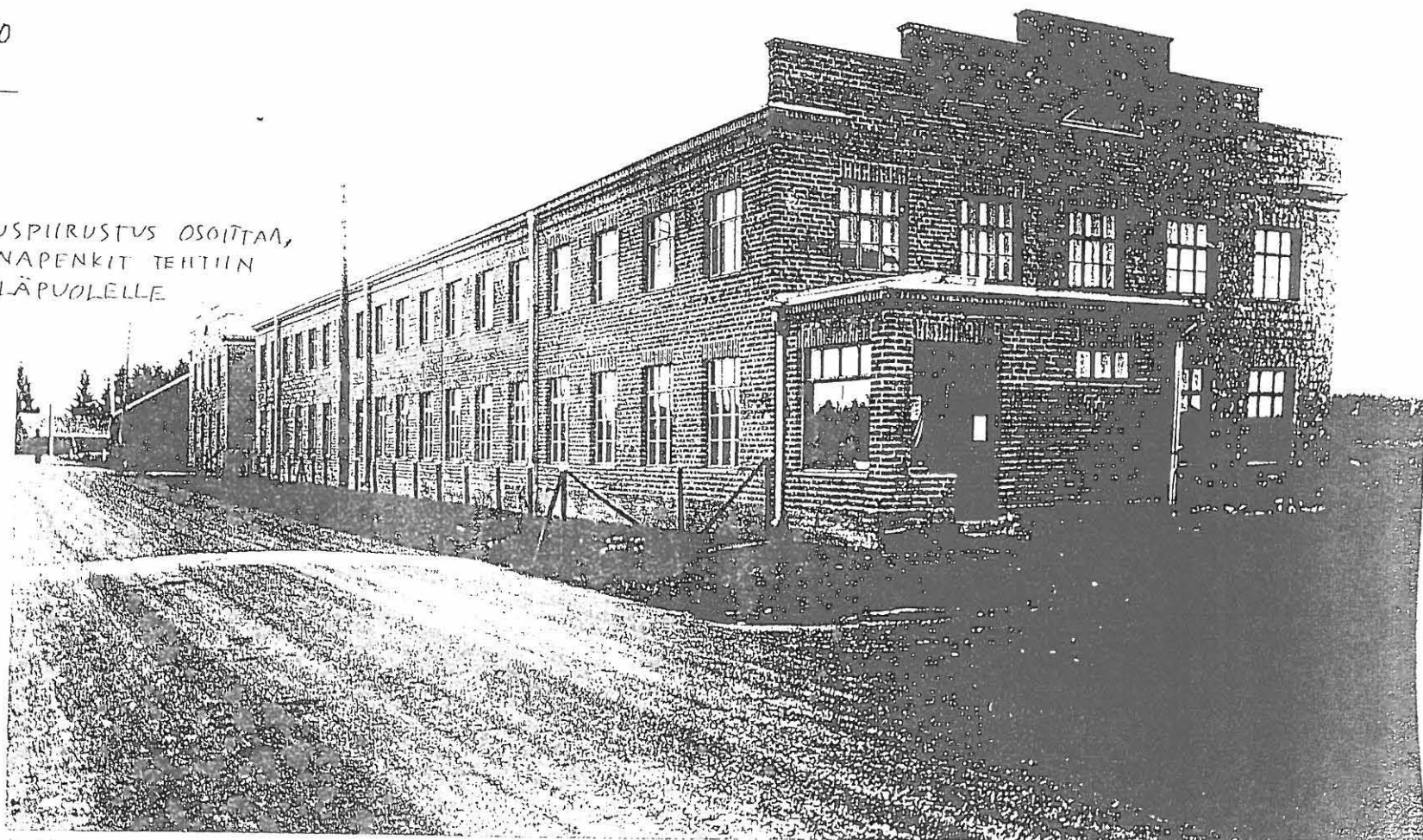
16

SILKKITEHTAAN VASTAVALMISTUNEITA RAKENNUKSIA LOKAKUUSSA 1938 (VANTAAN KAUP. MUSEO)

skala 1:50.

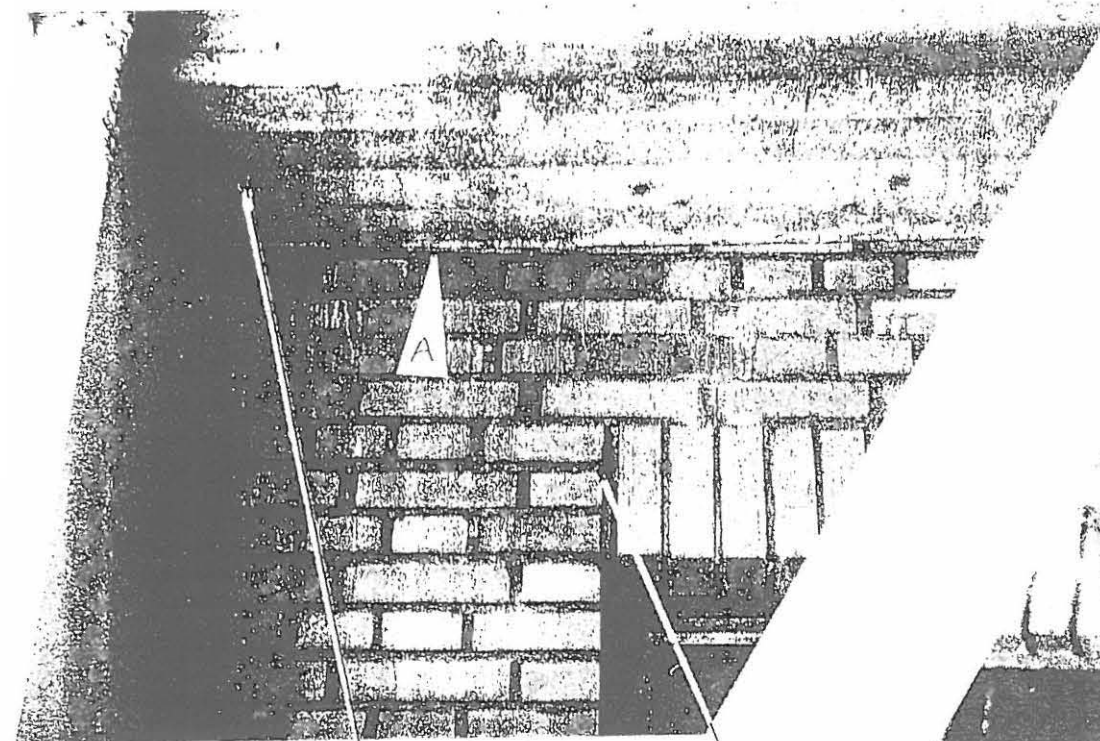
ALKUPERÄINEN RAKENNUSPIIRUSTUS OSOITTAA,
ETTÄ 1. KERROKSEN IKKUNAPENKIT TEHTIIN
143 CM KADUN PINNAN YLÄPUOLELLE.

SILKKITEHTAAN UUSI KUTOMO JOUKOKUUSSA 1937, ETUALALLA RAKENNUS T3 JA TEHTAAN MYYMÄLÄ

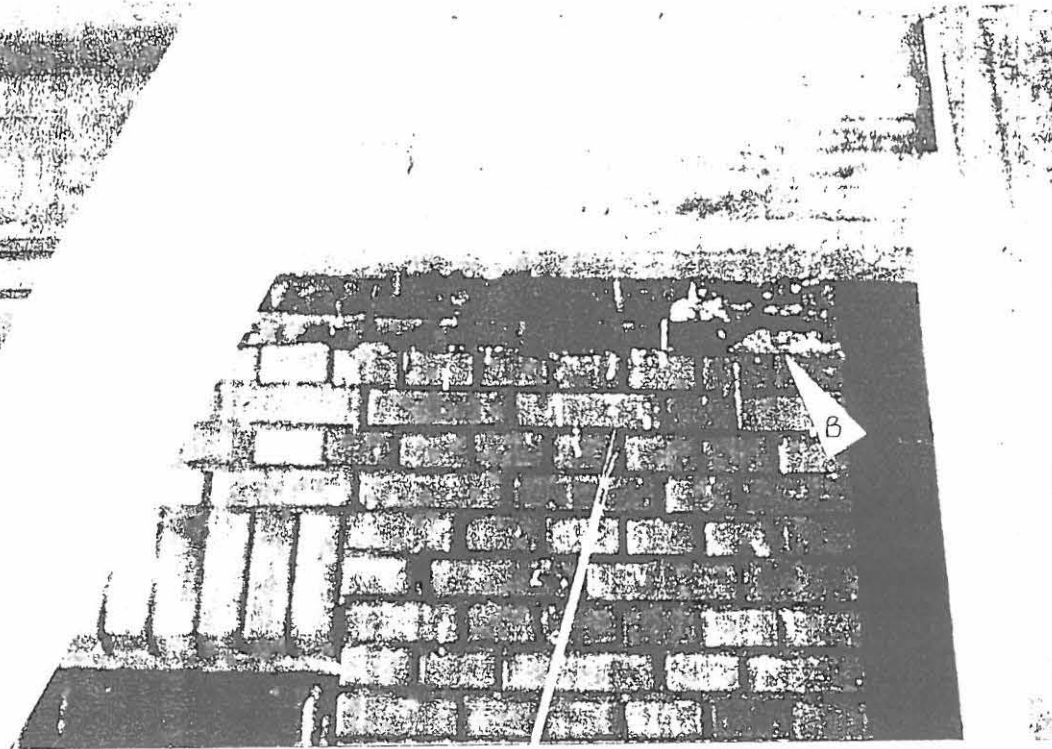
TEHTAAN VANHA KUTOMO KESÄKUUSSA 1998. KATUTASOA ON NOSTETTU LÄHES 1½ METRIÄ ALKUPERÄISESTÄ TASOSTA

KÄYTÄVÄN ITÄPÄÄ

T17:N TERÄSBETONIRUNKO
EI PAINU, KOSKA RAKENNUS
ON PAALUTETTU

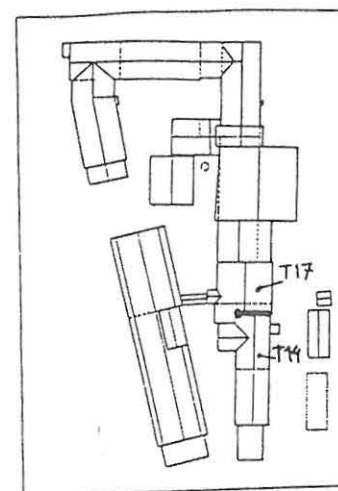
RATKEAMA T 14:N
SEINÄSSÄ

KÄYTÄVÄN LÄNSIPÄÄ

T 14:N PAINUVA ULKO-
SEINÄ, RAKENNUKSESSA
ON ANTURAPERUSTUS

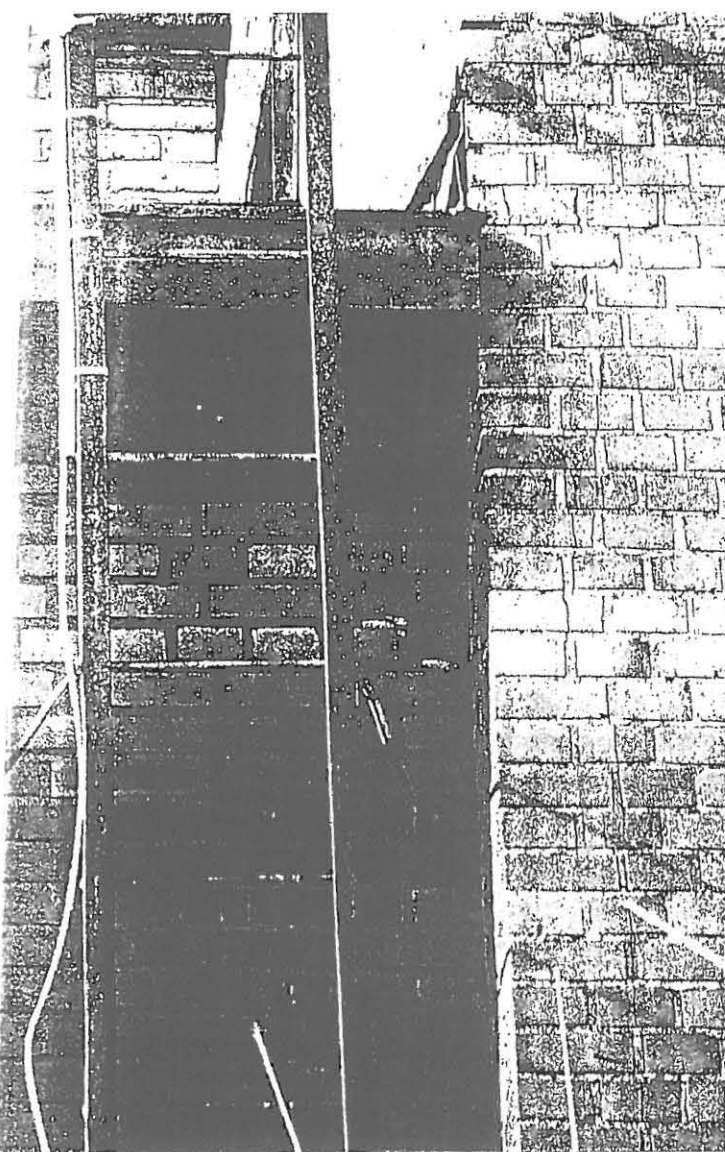
KÄYTÄVÄN MOLEMMISSA PÄISSÄ NUOLIIEN A JA B OSOITTAMAT MUURAUSSEAMAT OLIVAT
UNPERIN SAMALLA TASOLLA. NYT SAUMA NUOLEN B KOHDALLA ON N. 20 CM ALEMPANA !

SIJAINNITKAUVIO

RAKENNUS T 14:n PAINUMISESTA JOHTUVIA VAURIOITA T17:n ALTA KULKEVASSA KÄYTÄVÄSSÄ

LIITE 7

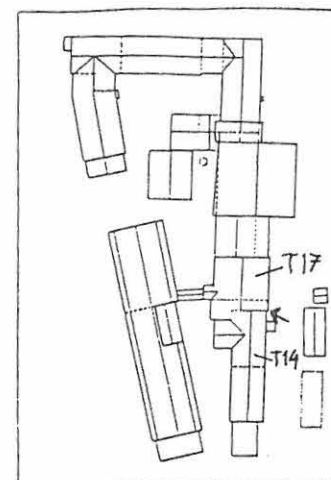

PAINUMAVAVURIO
RÄYSTÄXN ALAPUOLELLA

PYSTYHALKEAMA
MUURAUKSESSA

T17:N JULKISIVU
PYSYV PAIKOILAA

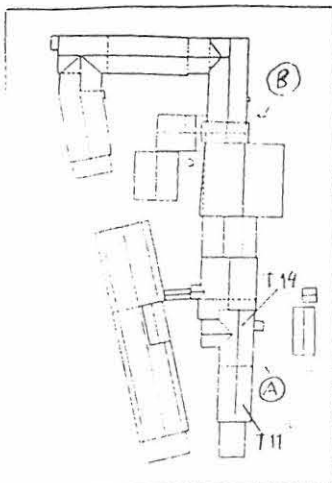
RAKENNUKSEN T14
PAINUVA JULKISIVU

SIJAINTIKAAVIO

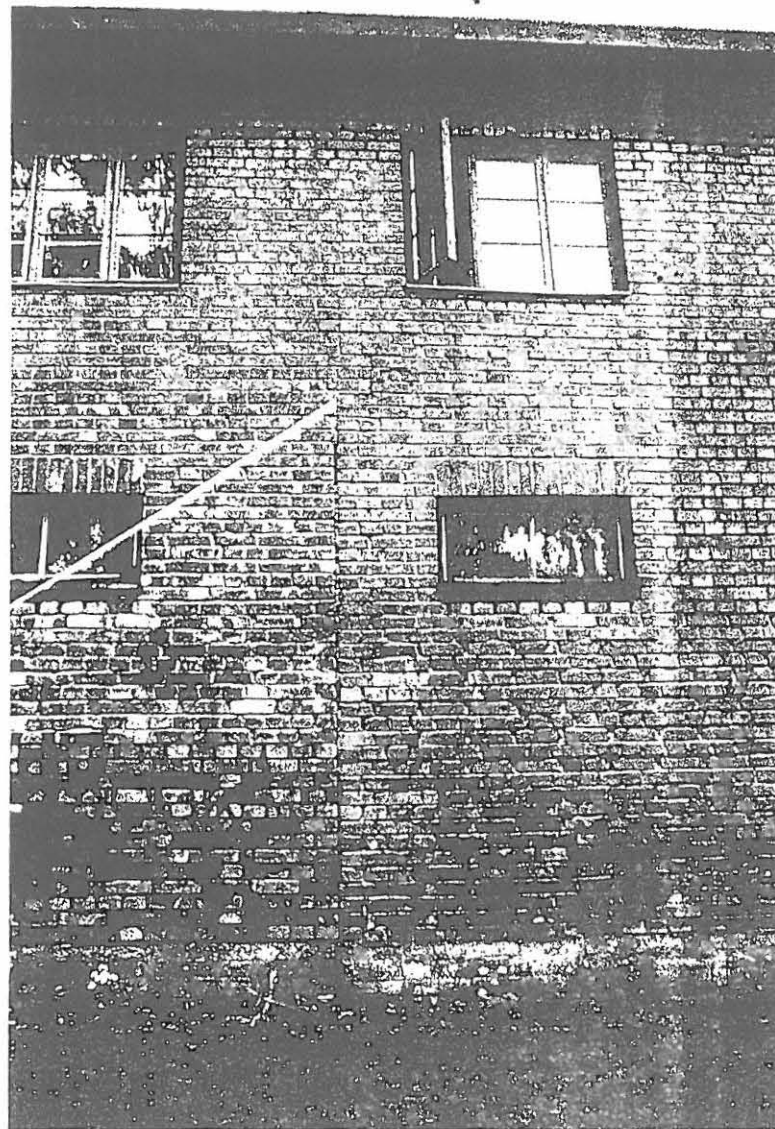
KOSEINÄMUURAUKSEN VAURIOITA RAKENNUSTEN T14 JA T17 LIITTYMÄKOHDASSA RAKENNUSRYHMÄN ITÄSIVULLA

RAKENNUSTEN SEINISSÄ

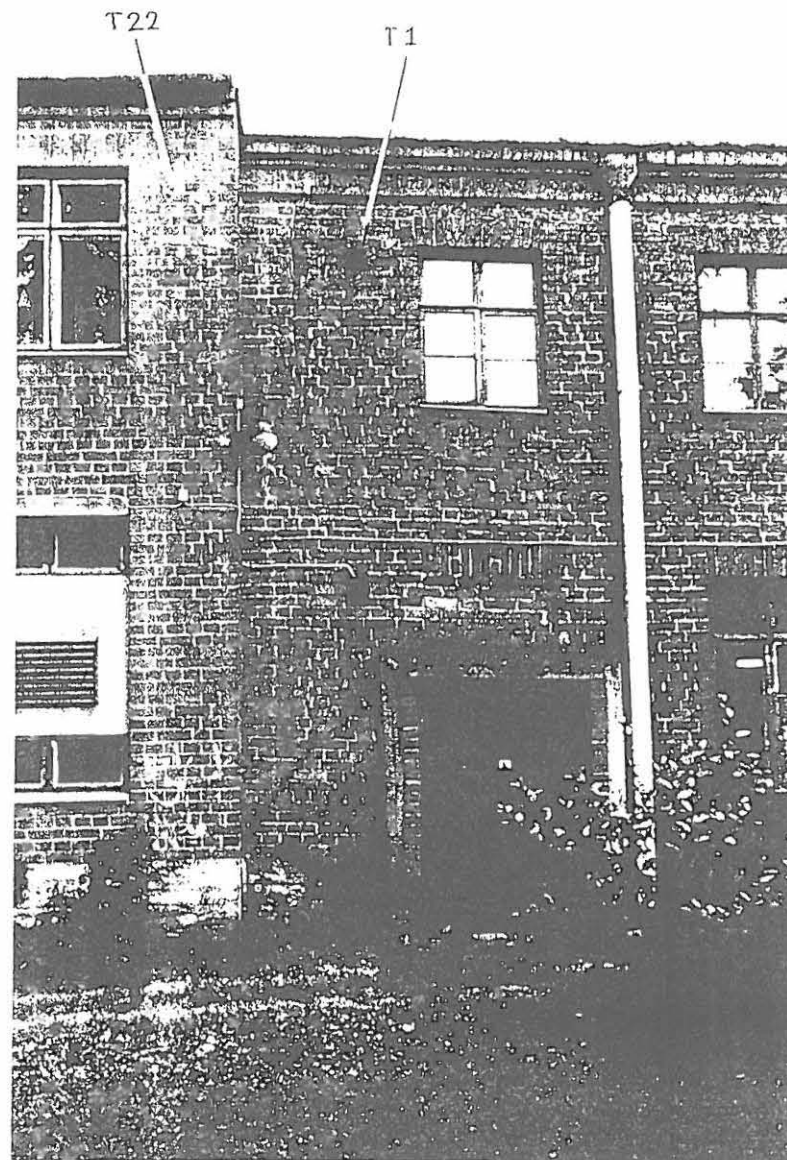

PIIRUSTUSKAAVIO

LIIKUNTASAUMAT PÄTTYVÄT
KUNNOSTUSALUEEN RAJAAN
KUNNOSTUKSEN
KUNNOSTUKSEN RAJAAN
KUNNOSTUKSEN RAJAAN

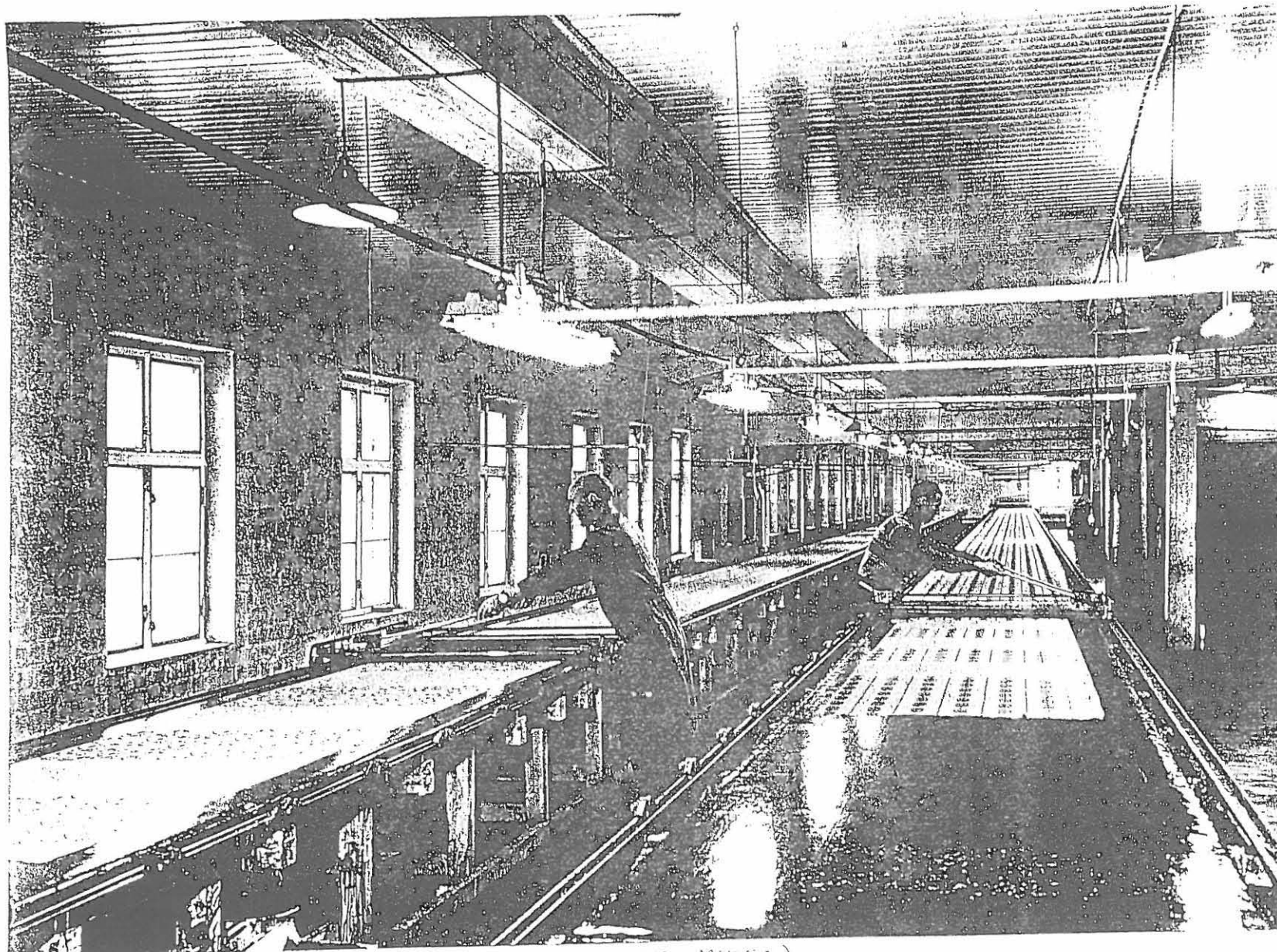

KUVA ① RAKENNUSTEN T11 JA T14 SAUMA

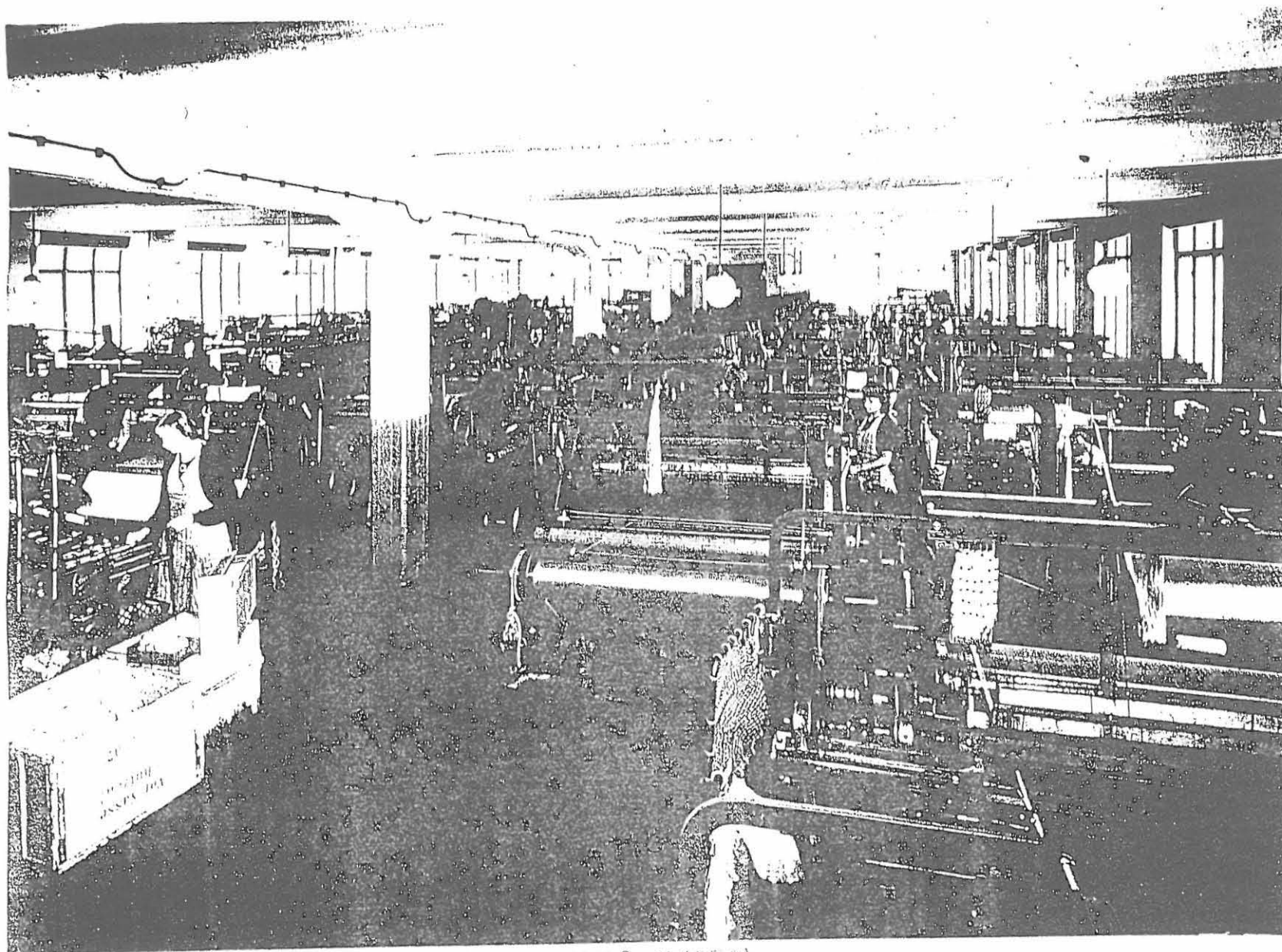

KUVA ② RAKENNUSTEN T22 JA T1 SAUMA

RAKENNUKSET MUURATTU YHTEEN ILMAN
LIIKUNTASAUMAA. (ALEMPI HALKEAMA JOHTUU OSITTAIN
SEINÄÄN AVATUSTA AUKOSTA)

SILKKITEHTAAN PAIMAMO (KUVA: VANTAAN KAUP. MUSEO)

KUTOMO v. 1941 (KUVA: VANTAAN KAUP. MUSEO)

PUOLAAMO v. 1937 (KUVA: VANTAAN KAUP. MUSEO)

HEI!

OLETKO SAANUT FAXINA LÄHETTÄMÄNI ARTIKKELIN? OLIKO SE LUETTAVA?
PAINUMIEN JA RAKENNUSTEN PERUSTUSTEN OSALTA OLEN SAANUT LISÄÄ TIETOJA ALAN
ASiantuntijalta.

1. KO. KIINTEISTÖN RAKENNUKSET OVAT OLLEET JO NIIN KAUAN PAIKALLAAN, ETTEIVÄT
RAKENNUKSET ENÄÄ VOI SORTUA YLITTÄMÄLLÄ MAAN KANTOKYKYÄ TAI MURTAMALLA
MAAPOHJAA.

2.ON OLEMASSA RISKI VANHOJEN RAKENNUSTEN VAURIOITUMISESTA SIINÄ TAPAUKSESSA,
ETTÄ JOEN RANNALLE TEHTÄISIIN UUDISRAKENNUKSIA VANHOJEN VÄLITTÖMÄÄN
LÄHEISYYTEEN: PAALUTUSTYÖN TÄRINÄ VOI AIHEUTTAA YLIMÄÄRÄISTÄ KUORMITUSTA
VANHOILLE RAKENTEILLE JA PERUSMAAN HUOKOISVEDEN PAINEEN NOUSU HAITALLISEN
SUUREKSI VOI AIHEUTAA MAAPERÄN MURTUMISEN.

VANHAN OSAN PERUSTUSTEN VAHVISTAMINEN EI OLE KYMMENIÄ MILJOONIA, VAAN MILJOONIA
MARKKOJA SUURUUSLUOKALTAAN (NURKAN NOSTOJA PORVOON KAUPUNGINTALON TAPAAN EI
PIDÄ LÄHTEÄ TEKEMÄÄN).

EN VIELÄ RYHTYNYT MIHINKÄÄN JOHTOTASON NEUVOTTELUN AIKAANSAAMISEKSI.ILMOITA,
RYHDYNKÖ.

TERV.LIISA HARJU